

Barcelona , 19 de Decembre 1944

Senyor Don

Manuel BRUNET.

Redacció de "Destino".

B a r c e l o n a .

Distingit amic Brunet :

Com cada setmana , he llegit el vostre interessant article en la secció "El Mundo y la Política" , glosant el discurs del President Churchill i , de manera especial , l'ambient d'hostilitat amb que els termes de la peroració del gran estadista mundial , foren acollits dintre i fora d'Anglaterra.

M'interessa , particularment, comentar amb Vos dues de les afirmacions que estimo mes essencials en el vostre escrit .La que , d'acort amb Chesterton , us permet d'estimar com d'origen diabolic la sed de "venjança i de sang que caracteritza la present generació" ; així com l'afirmació precedent, en la que estimeu que l'hostilitat nascuda entorn al parlament churchil·lià , es obra " d'un quart de segle de propaganda rusa , de odi de classes i de ideologia ". Ambdues afirmacions em semblen profundament relacionades i quasi bè m'atreviria a dir qu'obeïxen a una mateixa interpretació causal , ja que , fet i fet , el dimoni i l'Anticrist venen a èsser una mateixa cosa i d'aquest ultim, digué, Berdiaef, qu'era el símbol de la revolució soviètica .

Ara bè , amic Brunet , pel meu gust , es a dir , tal i com a mi s'em planteja el problema esboçat en el vostre excel·lent article , crec que'l mes important , que'l mes interessant, seria el tractar de saber com i de quina manera la propaganda subversiva - subversiva, no tan de règimens i de sistemes polítics, com de doctrines i essències religioses i filosòfiques - , ha arribat a imposar-se en l'opinió general de les masses , fins a esdevenir el seu "leit-motiv" actual , el seu mite directiu i la seva religió (doncs que quelcom sembla haver-hi de "misticisme", encare que sigui demoniac) totalment anti-religiosa.

Creo que'l veritable nus del problema es aqu-est. ¿Per que el catolicisme , per que l'Esglesia ha perdut la seva influencia tradicional sobre el Poble ? . ¿Per que el Progrés - es a dir , el progrés científic i tècnic-, en lloc d'enfortir la Rel·ligió, l'ha foragitada de tantes i tantíssimes ànimes que , en una altre época menys "progressiva", haurien estat esperits sino sincera i profundament rel·ligiosos , al menys orientables per la rel·ligió i els seus principis morals ó que, amb defecte d'una moral exclusivament filosòfica , haurien acceptat com a criteri - filosofia balmessiana del recte pensar ! - (practic) les normes prudents de la rel·ligió catòlica ó al menys , les ^{mes} amplies del cristianisme no-catòlic ?.

Ja, Bergson, ens parla d'aquesta manca de moral que caracteritza el progrés tècnic del mon , en el seu llibre "Les dues fonts de la Moral i de l'Interes" , però es que el fenomen em sembla encare mes complexe , ja que una cosa es que manqui al costat del progrés material

tecnic de l'actual moment de la civilització humana , una filosofia moral, científica o racionalista , es a dir , lògica , biològica i humanista, pero no dogmàtica ni mística , i altre cosa que les masses socials , sense tenir encare aquesta moral , hagin renegat d'aquella que tradicionalment orientava la seva evolució i s'hagin llençat al vortex del mes gran amoralisme , esclaus d'un materialisme envilit i catastròfic , propi de "esos homes que , en los períodos revueltos descubren su podredumbre moral".

Si no recordo malament , Spengler , en "Els anys decisius" enfocava ja a aquest problema des del punt de mira "prussia " que'l caracteritza . Sento no tenir ara a mà el llibre per que , sino m'erro , conté un capítol ó alguns paragrafs , dedicats a "la revolució de l'home blanc", titol que'n porta , vulguis que no , a "la rebelión de la masas " de l'Ortega i Gasset.

Els perills immensos d'una ensulciada moral de les grans masses humanes - cal aquí remarcar com les masses anglo-saxones " no catòliques", pero formades espiritualment per la doctrina cristiana , mantenen una cohesió moral molt mes sòlida que no pas les superficialment formades amb un barnís de catolicitat - , repeteixo , els perills d'una ensulciada moral de les masses humanes , son tan greus, que'l mateix Sobirà Pontifex ha demanat , en el seu últim gran discurs , l'unió de tots els homes formats en la moral cristiana. No va dir "catòlica", pensant , sens dubte , en aquestes masses anglosaxones tan assenyades a que avans aludia . Churchill mateix , va cuidar d'entrevistar-se amb el Papa quan el seu viatge a Italia i ara, Pius XI , ha enviat els seus "souhais" d'un bon Nadal al President Roosevelt . ¿ Recordeu , car amic , les "Conferències de Lovaina" per l'Unió de les Esglésies , celebrades entre el vell Lord Halifax i el Cardenal Mercier , Primat de la fé i del patriotisme ? . Amb tot i la diversitat dels episodis i la superior gravetat dels moments , quina gran similitut en els afanys dels homes de bé i en les angoixants necessitats de l'epoca ! .

Pero , deixant apart aquest incís , ¿perqué , amic Brunet , si , perqué ha estat possible que la mala llevor fos sembrada i que'l terreny li fos tan propici ? . ¿Perqué el Mal a pres tantes i tan profundes arrels i abarcat a pobles tan diferent psicologia i revolucionat a masses de gustos , sensibilitats i reaccions tan diverses ? .

Aquest es , per a mi , el veritable problema . ¿Que es el que esba podrit en la "dolça" civilització del primer quart de segle ? . ¿Perqué 2.000 anys de cristianisme es troben a punt d'esser submergits per un materialisme infr-humà ? . I , sentat i reconegut que aixó passa així , ¿Com reaccionar i que fer , políticament , per tal d'orientar a les masses i d'evitar el seu "egarement" i l'ensulciada total de la nostra civilització ? .

¿Un mur de contenció ? . Bá ! , amic Brunet , els murs de contenció no serveixen per altra cosa que per a fer mes contundents les aigües embalsades al seu redós , quan aquestes , esberlant-los , cauen sobre la plana . Les forces físiques son mes fortes quel'home i el vencen sempre , si aquest no en descubreix la seva llei i , subordinant-se a la seva fatalitat , les domina i endega . Pero , Deu meu ! .... es que voldria , pobre de mi , suplir vos en la tasca . Deu me'n guardi ! . A vos us ladeixo . ¿Puc esperar una resposta ? .

Amb el millor afecte ,

"Un del Gremi".